

Arhanghelul Mihail

*Asist. Univ. Dr. Maxim Marian
Vlad*

ARHANGHELUL MIHAIL, ARHISTRATEGUL ARMATELOR CEREȘTI

Sfântul Arhanghel Mihail este unul din cei mai cinstiți dintre Îngeri și din ceata netrupeștilor puteri, ființe spirituale; el este numit Arhistrateg sau Mare Voievod, conducător al Puterilor cerești. Conform Sfintei Scripturi și Tradiției, el a mijlocit de multe ori pentru oameni și rămâne pe mai departe Apărătorul Credinței. Sfântul Arhanghel Mihail este cel mai adesea invocat pentru a păzi țările de invazii inamice și de războiul civil, precum și pentru obținerea victoriei asupra dușmanilor pe câmpul de luptă. Ziua lui de cinstire principală este 8 noiembrie¹, Soborul sau Sinaxa Sfinților

Arhangheli Mihail și Gavriil și a tuturor netrupeștilor puteri cerești iar în ziua de 6 septembrie se face pomenirea unei minuni înfăptuite de Sfântul Arhanghel Mihail în Colose².

SCRIPTURA

Numele Mihail înseamnă „Acela care este ca Dumnezeu” sau „Cine este cel care e ca Dumnezeu?” Mihail apare pentru prima dată în Vechiul Testament, în narațiunea căderii Ierihonului din Cartea lui Iosua. Deși numele lui Mihail nu este menționat explicit în text, este scris acolo că Iosua „a căutat cu ochii săi și iată stătea înaintea lui un om; acela avea în mână o sabie goală”. Atunci când Iosua, încă neînțelegând despre cine este vorba, îl întreabă pe Arhanghel de care parte este în luptă, acesta îi răspunde „Eu sunt căpetenia oștirii Domnului și am venit acum!” (Iosua Navi 5, 13-14).

În cartea lui Daniel, Mihail apare mai întâi pentru a-l ajuta pe Arhanghelul Gavriil să îi înfrângă pe perși (Daniel 10, 13). Într-o vedenie de mai târziu, lui Daniel i se descoperă că „în vremea aceea [la sfârșitul veacurilor] se va scula Mihail, marele voievod care ocrotește pe fiii poporului tău, și va fi vreme de strâmtorare cum n-a mai fost de când sunt popoarele și până în vremea de acum” (Daniel 12, 1). Astfel, Mihail joacă importantul rol de protector al lui Israel și mai târziu al noului Israel- Biserica.

Sfinții Părinți îi mai atribuie lui Mihail și alte intervenții în istorie. În timpul exodului israeliților din Egipt, el este cel care a mers înaintea lor în chipul unui stâlp de nor în timpul zilei și al unui stâlp de foc în timpul nopții. Puterea Marii Căpetenii a lui Dumnezeu s-a manifestat și în anihilarea a 185.000 de soldați ai împăratului asirian Senaherib (IV/II Regi 19, 35); tot el a luat parte la bătălia administrată în chip de corecție necredincioasei căpetenii (H)Eliodor (II Macabei 3, 24-26); el i-a păzit și pe Sfinții trei tineri Anania, Azaria și Misail, când au fost aruncați în cuptorul de foc pentru că refuzaseră să se închine unui idol (Daniel 3, 23-28). Din porunca lui Dumnezeu, Marele Arhistrateg Mihail l-a dus pe profetul Habacuc (2 decembrie) din Iudeea în Babilon pentru a-i aduce lui Daniel hrană în groapa cu lei (Istoria omorării balaurului 1, 40-46 Arhanghelul Mihail este cel care s-a certat cu diavolul pentru trupul profetului Moise (Iuda 1, 9).

În Noul Testament, Mihail este menționat în mod explicit în Apocalipsa 12:7-12, unde se luptă cu Satana și îl alungă din cer. Mihail este menționat pe nume pentru a doua oară în Epistola lui Iuda, disputând cu Satana asupra trupului lui Moise.

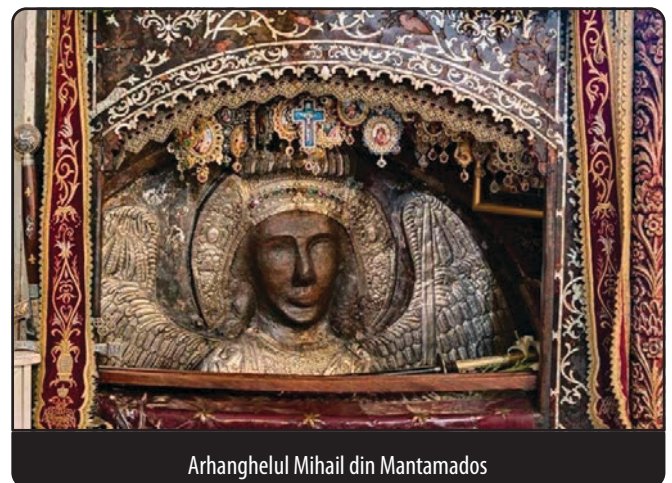
Cea mai cunoscută minune a sa este salvarea Bisericii din Colose⁴. Mai mulți păgâni au încercat să distrugă această biserică prin schimbarea cursului a două râuri astfel încât aceasta să fie luată de ape. Dar Sfântul Arhanghel a apărut în mijlocul apelor și, purtând o Cruce, a făcut ca râurile să se oprească înainte să ajungă pe pământul pe care era construită biserica, intrând în pământ. Izvorul care a apărut acolo după ce s-a petrecut această minune are puteri tămăduitoare.

Sfântul Arhanghel Mihail și-a arătat puterea atunci când a salvat un tânăr, aruncat de tâlhari în mare cu o piatră agățată de gât, pe țărmurile Muntelui Athos. Povestirea se găsește în Patericul atonit și în Viața Sfântului Neofit de Dochiariu (9 noiembrie).

În apropiere de orașul Mantamados⁵, în partea de nord-est a insulei Lesbos, se află unul dintre cele mai îndrăgite locuri de pelerinaj și rugăciune, vechea mănăstire închinată ocrotitorului insulei Sfântul Arhanghel Mihail, unde se află, deopotrivă, icoana sa sfântă, făcătoare de minuni.

Icoana datează din secolele IX-X, fiind una dintre cele mai cunoscute icoane ale Sfântului Arhanghel Mihail din spațiul ortodox, care este patronul spiritual și ocrotitorul insulei Lesbos. Este așezată într-un baldachin impozant pe care este gravată data 26 martie 1766. Mănăstirea bizantină a Arhanghelului este situată în districtul Mantamados, în partea de nord-est a insulei Lesbos, la 36 de km de Mytilene, orașul reședință. Istoria acestei mănăstiri și a miraculoasei icoane a Arhanghelului Mihail sunt strâns legate de istoria insulei Lesbos.

Biserica mănăstirii și zidul care delimitează spațiul aferent sunt realizate din piatră. A fost, probabil, abandonată în 1462, anul ocupării insulei de otomani. În trecut, mănăstirea a fost obște de călugări, prima sa atestare documentară într-un document eclezial fiind în 1661. Biserica inițială datează din secolul XVII,

Arhanghelul Mihail din Mantamados

în jurul anului 1700, fiind reconstruită în secolul XVIII cu o incintă mai mare. Actuala biserică, considerată de mulți localnici drept catedrală, a fost reconstruită și extinsă în 1879, respectând planul de cruce greacă, în trei nave. Mănăstirea este organizată în jurul bisericii.

În jurul secolului XI, pirații saracini conduși de Sirchan au invadat vechea mănăstire, închinată Arhanghelului, și au ucis călugării aflați în obște, mai puțin pe unul singur. Călugărul Gabriel, ale căru relicve se află depuse în mănăstire, se afla în altar în momentul intrării invadatorilor și a reușit să se urce pe acoperișul bisericii. Pirații l-au urmărit, însă de pe acoperiș s-a auzit o voce foarte puternică care a aruncat peste ei valuri puternice ale mării. Peste valuri se putea observa un soldat cu o spadă de fier ațintită spre ei. Aceștia au plecat speriați și au fost găsiți morți ulterior.

Dezmeticit după cele petrecute, călugărul a luat decizia să picteze Arhanghelul, folosind un burete cu care a strâns sângele călugărilor uciși și utilizând lut alb, a desenat chipul Arhanghelului așa cum l-a văzut pe acoperișul bisericii. Icoana pictată a Arhanghelului a săvârșit numeroase minuni. A avertizat membrii obștei de venirea unui raid al piraților saracini și a contribuit la protejarea așezământului. Clădirea actualei biserici a fost definitivată mulțumită sprijinului divin oferit de Arhanghel, care a indicat și locul unde să fie ridicat lăcașul de cult.

În timpul ocupației turce, Arhanghelul se arăta cu o anumită frecvență determinând și pe ocupanții turci să venereze icoana sa cea sfântă pentru numeroasele minuni săvârșite. Orașul reședință Mytilene a fost eliberat de sub ocupația otomană la 8 noiembrie 1912, chiar în ziua dedicată pomenirii Sfântului Arhanghel Mihail. Mănăstirea sărbătorește hramul și în cea de-a doua duminică după Sfintele Paști, în Duminica Mironosițelor.

La 20 iulie 1974, când în primele ore ale dimineții a fost anunțată invazia forțelor turce în insula Cipru, icoana a dispărut timp de o săptămână din biserică spre surprinderea paracliserului și a preotului care săvârșea Sfânta Liturghie.

În Biserica Ortodoxă, arhanghelul Mihail este numit arhistrateg (greacă αρχιστρατηγός - comandant în șef) și acționează ca șef al sfintei armate a îngerilor care păzesc legea lui Dumnezeu, această imagine fiind prezentă încă din timpurile apostolice. Mihail este venerat ca patronul și aliatul „Bisericii luptătoare”, adică a tuturor credincioșilor lui Dumnezeu care se opun forțelor răului.

Mihai, pe baza rolului care i-a fost atribuit la Judecata de Apoi, a început să fie venerat și în calitate

de protector al sufletelor morților⁶.

Arhanghelului Mihail i se adresează și rugăciuni pentru vindecare⁷. Acest lucru se datorează venerării mai sus menționate a Arhanghelului Mihail ca învingător al spiritelor rele, care în creștinism erau considerate sursa bolii. În multe locuri din Asia Mică, există izvoare vindecătoare dedicate Sfântului Mihail. La Constantinopol, Sfântul Mihail era venerat și ca un mare vindecător ceresc, iar principalul său altar - Mihalion - era situat la aproximativ 80 km de capitala Imperiului Bizantin (în acest loc, conform legendei, i s-a arătat împăratului Constantin)⁸.

Creștinii copti au dedicat râul principal al Egiptului, Nilul, Sfântului Mihail. Coptii au adoptat tradiția bizantină de a sărbători în onoarea Arhanghelului Mihail, dar au mutat data acesteia la 12 noiembrie. Tot în ziua de 12 a fiecărei luni, în Biserica Coptă are loc o slujbă specială în pomenirea Sfântului Mihail, iar pe 12 iunie, când Nilul își revarsă malurile, a fost înființată o sărbătoare în cinstea Sfântului Mihail și în semn de recunoștință. pentru viitura râului

LINIA ARHANGHELULUI MIHAIL. ȘAPTE SANCTUARE UNITE PRINTR-O LINIE DREAPTĂ. MISTERIOASA EVLAVIE PENTRU SFÂNTUL ARHANGHEL MIHAIL⁹

O misterioasă linie imaginară unește șapte mănăstiri, din Irlanda până în Israel. Este doar o coincidență? Cele șapte sanctuare se află la mare distanță unul de celălalt, dar perfect aliniate. Conform legendei, linia Sfântului Arhanghel Mihail este reprezentată de lovitura de sabie prin care acesta l-a învins pe diavol și l-a trimis direct în iad.

1. Skelling Micheal

Traseul începe din Irlanda, de pe o insulă pustie, unde Arhanghelul Mihail i-a apărut Sfântului Patrick pentru a-l ajuta să-și elibereze țara de diavol. Aici apare prima mănăstire „piatra lui Mihail”.

2. Saint Micheal's Mount

Linia continuă spre sud și se oprește în Anglia, la muntele Sfântului Mihail. Se spune că aici Arhanghelul ar fi vorbit cu un grup de pescari.

3. Mont Saint Michel

Linia sacră ajunge apoi în Franța, pe o altă insulă celebră, Mont Saint Michel, și acesta unul dintre locurile de apariție a Arhanghelului Mihail. Frumusețea sanctuarului și a golfului situat pe coasta Normandiei, fac ca acest loc să fie unul dintre cele mai vizitate situri turistice din întreaga țară. De asemenea, este Patrimoniul Mondial Unesco din anul 1979. În anul 709, Arhanghelul Mihail îi apare episcopului locului, cerându-i să construiască o biserică în stâncă. Lucrarea a fost începută de episcop și continuată de călugării benedictini.

4. Sacra di San Michele

La peste 1000 de kilometri distanță, în Val di Susa, Piemont, răsare al patrulea sanctuar. Linia dreaptă unește și acest loc sacru de mănăstirile dedicate Arhanghelului Mihail. Construcția mănăstirii începe în jurul anului 1000, iar de-a lungul timpului sunt adăugate noi structuri.

5. Sanctuarul Sfântului Arhanghel Mihail

Peste încă aproximativ 1000 de kilometri în linie dreaptă se ajunge în Puglia (Italia), pe Gargano, acolo unde o peșteră inaccesibilă a devenit un loc sacru. Sanctuarul a fost construit după ce Arhanghelul Mihail i-a apărut Sfântului Lorenzo Maiorano.

6. Mănăstirea Symi

Din Italia, linia ajunge la a șasea

mănăstire, situată în Grecia, pe insula Symi. Aici se află o efigie a Arhanghelului, înaltă de 3 metri și una dintre cele mai mari care se găsesc în lume.

7. Mănăstirea Carmelului

Linia sacră se oprește la Haifa (Israel), la Mănăstirea de pe Muntele Carmelului. Acest loc este venerat încă din antichitate, iar construcția sanctuarului datează din secolul al XII-lea.

ICONOGRAFIE

Arhanghelul Mihail, în calitatea sa de conducător al oștilor cerești¹⁰, poartă în mână dreaptă o sabie. În cealaltă mână poartă adesea un scut, o creangă de curmal, o lance sau un steag alb (eventual cu o Cruce roșu-aprins pe fondul alb); de regulă poartă veșminte roșii. De multe ori este reprezentat călcându-l în picioare pe diavol (reprezentat frecvent în chipul unui dragon). Această reprezentare are ca sursă tradiția conform căreia Mihail a fost principalul adversar al lui Satan în lupta pentru Rai.

SĂRBĂTORI

În Calendarul General Roman, Calendarul Anglican al Sfinților și Calendarul Luteran al Sfinților, sărbătoarea arhanghelului este sărbătorită pe 29 septembrie.

În Biserica Ortodoxă Răsăriteană, principala sărbătoare a Sfântului Mihail este celebrată pe 8 noiembrie, iar Miracolul de la Chonae este prăznuit pe 6 septembrie.

În calendarul diecezei Bisericii Angliei din Truro, pe 8 mai este menționată sărbătoarea Sfântului Mihail, Protectorul Cornwallului. Arhanghelul Mihail este unul dintre cei trei sfinți patroni din Cornwall. Apariția Sfântului Mihail în 492 pe

Muntele Gargano din Italia este comemorată tot la 8 mai în Biserica Romano-Catolică;

Devoăiunea Sfântului Mihail la Sanctuarul Mont-Saint-Michel de către Sfântul Aubert de Avranches este comemorată pe 16 octombrie.

Pe 7 aprilie Biserica Ortodoxă Orientală cinstește eliberarea profetului Ieremia din închisoare de către arhanghelul Mihail.

PATRONAJ

În creștinismul medieval Mihail, alături de Sfântul Gheorghe, a devenit patronul cavalerismului târziu, și acum este considerat și patronul polițiștilor, paramedicilor și militarilor.

De la victorioasa bătălie de la Lechfeld împotriva maghiarilor din 955, Mihail a fost sfântul patron al Sfântului Imperiu Roman și încă este sfântul patron al Germaniei moderne și al altor regiuni de limbă germană.

Statuia Sfântului Mihail la fostul sediu al Ordinului Militar Bavarez al Sfântului Mihail din Palatul Electoral, Bonn, Germania.

La mijlocul până la sfârșitul secolului al XV-lea, Franța era una dintre cele patru curți din creștinătatea occidentală fără ordin cavaleresc. Mai târziu, în secolul al XV-lea, Jean Molinet a glorificat isprava primordială a armelor arhanghelului drept „prima faptă de cavaler și pricepere cavaleriească care a fost realizată vreodată”. Astfel, Mihail a fost ales patronul natural al primului ordin cavaleresc al Franței, Ordinul Sfântului Mihail din 1469¹¹.

În ierarhia onorurilor britanice, un ordin cavaleresc fondat în 1818 este dedicat și acestor doi sfinți, Ordinul Sfântului Mihail și al Sfântului Gheorghe¹².

Pe lângă faptul că este un patron al militarilor, bolnavii și cei suferinzi îl consideră și pe Arhanghelul

Mihail patronul lor. Bazat pe legenda apariției sale din secolul al VIII-lea la Mont-Saint-Michel, Franța, Arhanghelul din acest faimos sanctuar este considerat patronul marinarilor. După evanghelizarea Germaniei, unde munții erau adesea dedicați zeilor păgâni, creștinii au plasat mulți munți sub patronajul Arhanghelului și numeroase capele montane ale Sfântului Mihail au apărut în toată Germania¹³.

În mod similar, Sanctuarul Sf. Michel (San Migel Aralarkoa), cea mai veche clădire creștină din Navarra (Spania), se află în vârful unui deal din Munții Aralar și adăpostește rămășițe carolingiene. Sfântului Mihail i se acordă o devoțiune străveche în Navarra și estul Gipuzkoa, venerat de basci, învâluit în legendă și privit ca un luptător împotriva păgânismului și ereziei. A ajuns să fie perceput ca apărător al catolicismului, precum și al tradiției și valorilor basce la începutul secolului al XX-lea¹⁴.

El este sfântul patron al Bruxelles-ului încă din Evul Mediu. Orașul Arhangelsk din Rusia poartă numele Arhanghelului. Ucraina și capitala ei Kiev îl consideră, de asemenea, pe Mihail, sfântul lor patron și protector¹⁵.

În Linlithgow, Scoția, Sfântul Mihail a fost sfântul patron al orașului încă din secolul al XIII-lea, biserica parohială Sfântul Mihail fiind construită inițial în 1134. Încă din secolul al XIV-lea, Sfântul Mihail este patronul orașului Dumfries din Scoția, unde a fost construită o biserică închinată lui la capătul sudic al orașului, pe o movilă cu vedere la râul Nith¹⁶.

O fraternitate anglicană dedicată Sfântului Mihail sub titlul de Comunitate Sfântul Mihail și Tuturor Îngerii a fost înființată în 1851. Congregația Sfântului Mihail Arhanghelul (CSMA), cunoscută și sub numele de Părinții Mihailiți, este un ordin religios al Biserica Romano-Catolică fondat în 1878 la Roma de Papa

Leon al XIII-lea¹⁷. Canoanele Regulare ale Ordinului Sf. Mihail Arhanghelul (OSM) sunt un ordin de profesioniști religioși din cadrul Bisericii Anglicane din America de Nord, componenta nord-americană a mișcării de realiniere anglicană.

În armata Statelor Unite, Sfântul Mihail este considerat un patron al parașutiștilor și, în special, al Diviziei 82 Airborne¹⁸. Una dintre primele bătălii în care unitatea a fost botezată pentru prima dată este Bătălia de la Saint-Michel din timpul Primului Război Mondial.

Însemnul beretei parașutiștilor francezi este un braț înaripat care prinde un pumnal, reprezentându-l pe Sfântul Mihail¹⁹. Sfântul Mihail este de asemenea, patronul forțelor speciale italiene 9 Reggimento „Col Moschin” și al poliției statului italian.

ARCHANGEL MICHAEL, ARCHISTRATEG OF THE HEAVENLY ARMIES

Abstract: Saint Michael the Archangel is one of the most honest of the Angels and of the company of incorporeal powers, spiritual beings; he is called the Archstrategist or Great Prince, ruler of the heavenly Powers. According to Holy Scripture and Tradition, he interceded many times for people and remains the Defender of the Faith. Saint Michael the Archangel is most often invoked to guard countries from enemy invasions and civil war, as well as to achieve victory over enemies on the battlefield. His chief day of honor is November 8, the Council or Synax of the Holy Archangels Michael and Gabriel and of all the incorporeal heavenly powers; on the 6th of September, a miracle performed by Saint Archangel Michael in Colosse is commemorated.

Keywords: Saint Michael the Archangel, Archstrategist, Colosse, Angels, Great Prince

NOTE

[1] Mineiul pe Noiembrie, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005, p. 107

[2] Mineiul pe Septembrie, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2003, p.81

[3] Pr Claudiu Dumea, *Îngeri și diavoli*, Ed. Sapienția, Iași, 2003, p.27

[4] Ovidiu-Victor Olar, *Împăratul înaripat. Cultul Arhanghelului Mihail în lumea bizantină*, Ed Anastasia, 2004, pp.144-145.

[5] <https://www.johnsanidopoulos.com/2009/11/miracles-of-taxiar-chis-of-mantamadou-in.html>, accesat la 01.05.2023

[6] Vlad Bedros, *Cultul arhanghelilor-surse literare și iconografice*, Moldova sec XV-XVI, Arhangheli și îngeri, Ed Deisis/Stavropoleos, 2011, p.101

[7] Maica Alexandra, *Principesa Ileana a României, Sfinții Îngeri*, Ed. Anastasia, 2009, p.195

[8] Richard Freeman Johnson, *Saint Michael the Archangel in Medieval English*

Legend, 2005, pp. 33–34

[9] <https://atlas-geografic.net/povestea-celor-7-manastiri-unite-printr-o-linie-toate-sunt-inchinate-arhanghelului-mihail/>, accesat la 01.05. 2023.

[10] Jane Baun, *Tales from Another Byzantium*, Cambridge University Press, 2007, p. 391

[11] D'Arcy Jonathan Dacre Boulton, *The Knights of the Crown: The Monarchical Orders of Knighthood in Later Medieval Europe 1325–1520*, Boydell Press, 2000, pp. 427–428

[12] Alexandra Walsham, *Angels in the early modern world*, Cambridge University Press, 2006, p.208

[13] CATHOLIC ENCYCLOPEDIA: St. Michael the Archangel". www.newadvent.org. <https://www.newadvent.org/cathen/10275b.htm>

[14] , Javier Drona, *Con Cristo o contra Cristo: Religión y movilización antirrepublicana en Navarra (1931–1936)*, Tafalla: Txalaparta, 2013, pp. 54–55.

[15] Donald Fairbairn, *Eastern Orthodoxy through Western eyes*, 2002, p. 148

[16] https://web.archive.org/web/20161018223118/http://www.loreburne.co.uk/history_of_dumfries.html, accesat la 01.05.2023

[17] Renzo Lavatori, *Îngerii*, Ed. Galaxia Gutenberg, 2010, p.324

[18] <https://web.archive.org/web/20211121161625/https://www.jber.jb.mil/News/Commentaries/Display/Article/772200/chaplains-corner-saint-michael-patron-saint-of-the-airborne-military/>, accesat la 01.05.2023.

[19] <http://foreignlegion.info/history/2rep/>, accesat la 01.05.2023